

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/109/107/96

MŁODZIEŻ O PRZYSTĄPIENIU POLSKI DO NATO

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC '96

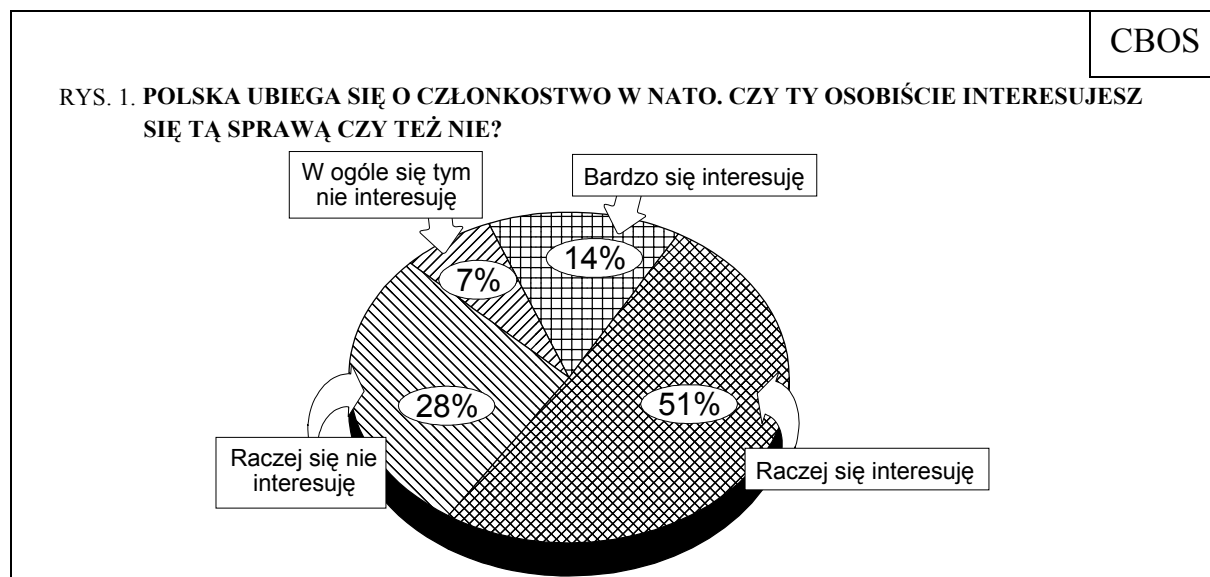
PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Sprawa przystąpienia Polski do NATO często pojawia się w publicznych dyskusjach i deklaracjach polityków, ponieważ ściśle wiąże się z wyborem optymalnej strategii zapewnienia naszemu krajowi bezpieczeństwa w nowej sytuacji geopolitycznej, jaka wytworzyła się w Europie po rozpadzie ZSRR i Układu Warszawskiego.

Ważność i aktualność tej problematyki powoduje konieczność systematycznego jej podejmowania. Wyniki badania przeprowadzonego wśród młodzieży ostatnich klas szkół średnich i zasadniczych zawodowych¹ skonfrontowane z rezultatami sondażu zrealizowanego w tym samym kwartale na reprezentatywnej próbie dorosłych Polaków² pozwalają na ukazanie cech wspólnych i specyfiki poglądów młodego pokolenia na tle opinii ogółu społeczeństwa.

Jednym z istotnych celów badania przeprowadzonego wśród uczniów było określenie, w jakim stopniu sprawa przystąpienia naszego kraju do Sojuszu Północnoatlantyckiego funkcjonuje w ich świadomości.

Większość (65%) młodzieży interesuje się sprawą przyjęcia Polski do NATO.

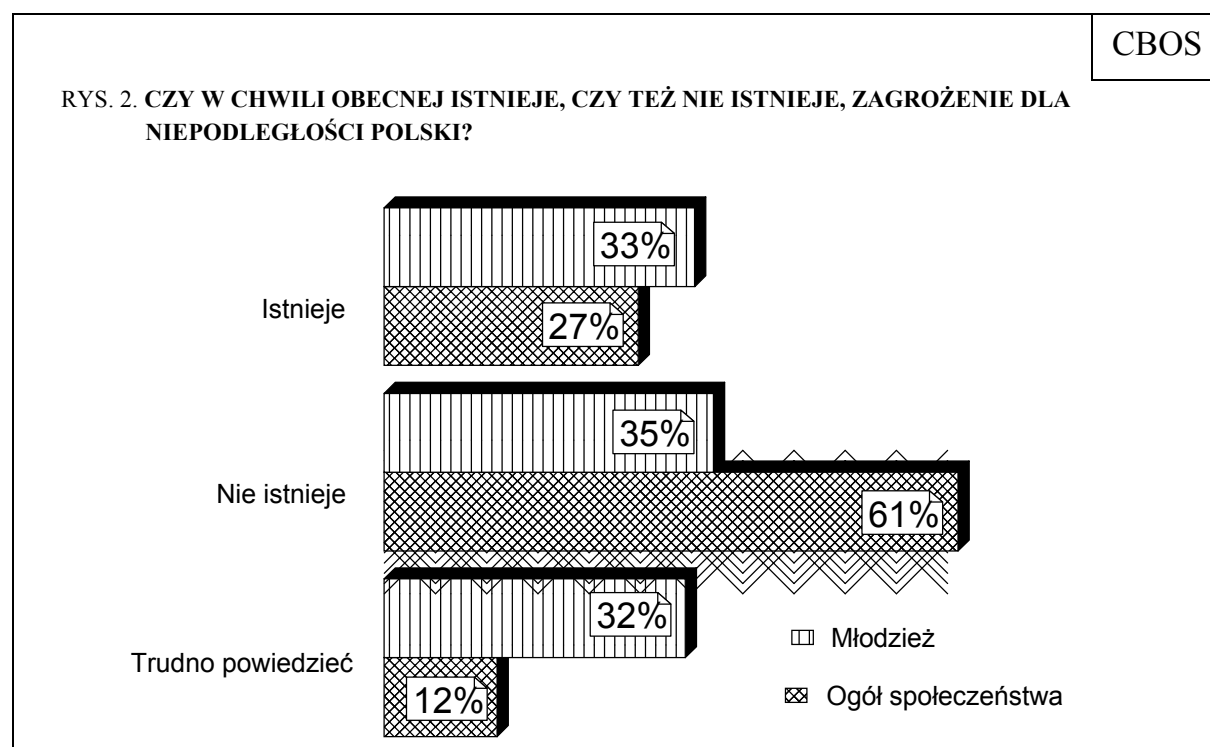

¹ Badanie „Młodzież ‘96” przeprowadzono w dniach 13-22 kwietnia ‘96 na 1275-osobowej ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie młodzieży ostatnich klas szkół ponadpodstawowych.

² Badanie „Świat wokół nas” zrealizowano w dniach 24-29 maja ‘96 na 1154-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Stopień zainteresowania sprawą przystąpienia do NATO różnicuje kilka zmiennych socjodemograficznych³. Znacznie większe niż przeciętne zainteresowanie deklarują mężczyźni, uczniowie liceów ogólnokształcących i techników, dzieci rodziców mających wyższe wykształcenie, będących przedstawicielami kadry kierowniczej, inteligencji i pracowników umysłowych, uczniowie przejawiający duże zainteresowanie polityką, uważający się za bardzo dobrych uczniów, o zadeklarowanych poglądach politycznych.

Ponieważ wybór optymalnej strategii działań politycznych, mających na celu zapewnienie naszemu krajowi bezpieczeństwa zewnętrznego, wiąże się ściśle z oceną stopnia zagrożenia naszej suwerenności, próbowaliśmy ustalić, jak ten problem funkcjonuje w świadomości młodzieży i dorosłych. Oto rozkłady opinii w obu badanych środowiskach.

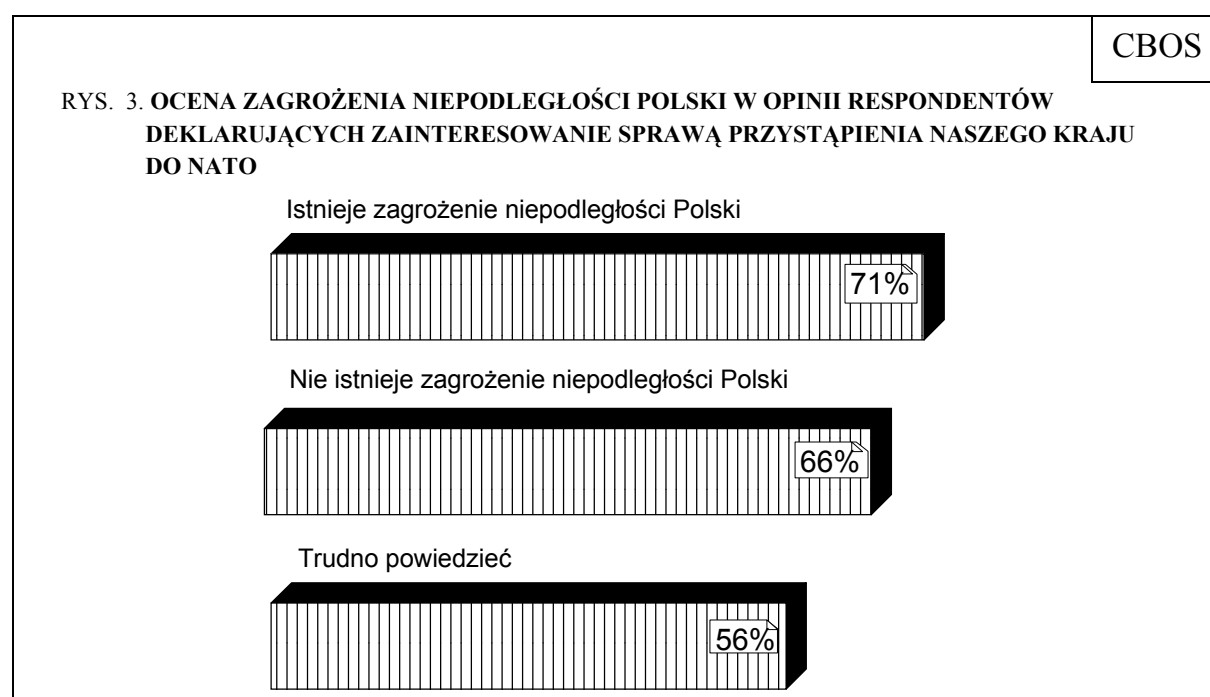

Młodzi ludzie oceniając obecną sytuację Polski z punktu widzenia bezpieczeństwa zewnętrznego są mniej optymistyczni niż reprezentanci dorosłej części społeczeństwa, znacznie rzadziej prezentują pogląd o braku zagrożeń dla niepodległości naszego kraju i częściej wykazują brak zdecydowania w tej kwestii.

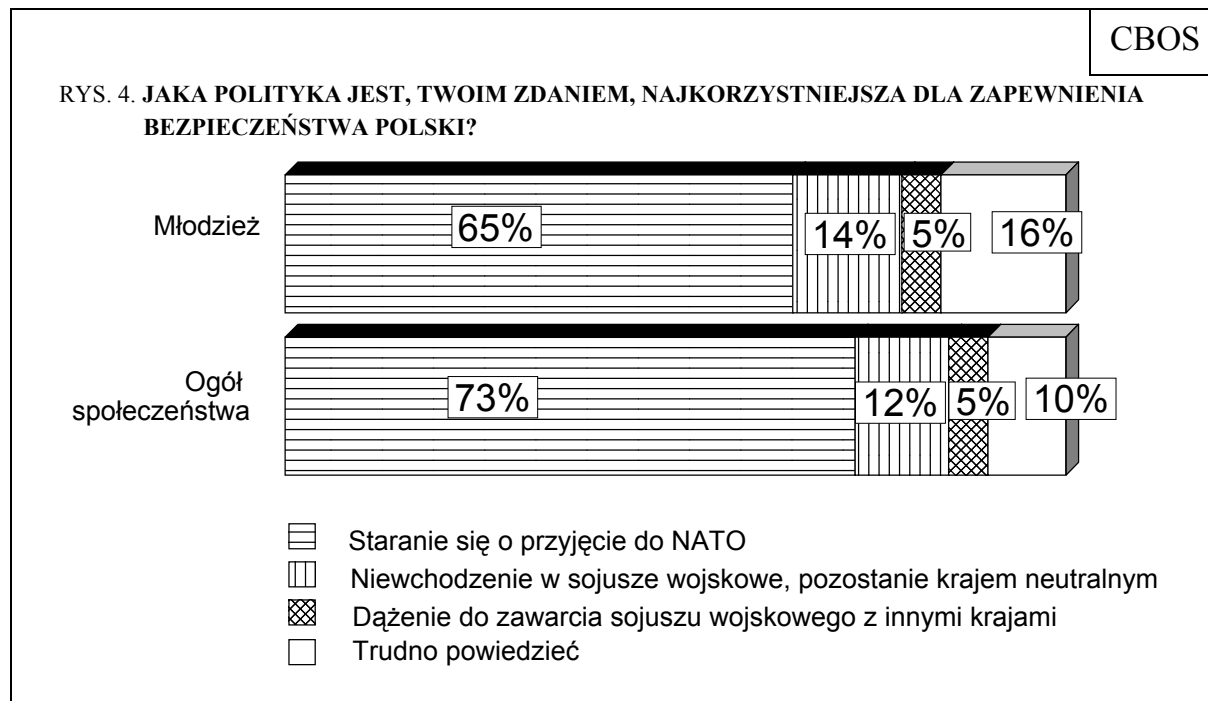
³ Por. tabele aneksowe.

Poszczególne grupy badanych istotnie różnią się w swoich ocenach. Przekonanie, że w obecnej sytuacji istnieje zagrożenie niepodległości Polski, wyrażają - częściej niż wynosi przeciętna w całej populacji - mężczyźni, uczniowie liceów ogólnokształcących, mieszkańcy małych miast, respondenci deklarujący duże zainteresowanie polityką, uważający się za bardzo dobrych uczniów oraz aktywnie uczestniczący w praktykach religijnych. Przeciwnie stanowisko częściej jest udziałem uczniów techników i liceów zawodowych, mieszkańców średnich i dużych miast, oceniających warunki materialne swojej rodziny jako dobre i bardzo dobre, dzieci rodziców z wyższym wykształceniem, prywatnych przedsiębiorców i kadry kierowniczej oraz ankietowani deklarujący lewicowe poglądy polityczne. Osobami nie mającymi sprecyzowanego stanowiska w tej kwestii są najczęściej kobiety, mieszkańcy wsi, dzieci bezrobotnych, badani mało zainteresowani polityką i nie mający ugruntowanych poglądów politycznych.

Przeprowadzone analizy rozkładów odpowiedzi na pytania o stopień zainteresowania sprawą przyjęcia naszego kraju do NATO i ocenę zagrożenia jego bezpieczeństwa zewnętrznego wykazały istnienie pewnej zależności. Respondenci, którzy uważają, że obecnie istnieje zagrożenie niepodległości Polski, częściej niż wyrażający opinię przeciwną i nie mający zdania na ten temat deklarowali zainteresowanie sprawą przyjęcia naszego kraju do NATO.

Jaka jest, zdaniem młodych, optymalna strategia działań politycznych zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa Polski? Większość z nich, podobnie jak trzy czwarte dorosłych, sądzi, że jest to dążenie do integracji z NATO.

Można jednak zauważyć, że zwolenników opcji pronatowskiej jest mniej wśród młodzieży niż w całym społeczeństwie, natomiast więcej jest tych, którzy nie mają zdecydowanego poglądu na kwestię wyboru optymalnej polityki bezpieczeństwa.

Opinie młodzieży różnicują praktycznie wszystkie analizowane zmienne socjodemograficzne, a najbardziej charakterystyczne zróżnicowanie występuje między poglądami kobiet i mężczyzn, uczniów szkół średnich i zawodowych, respondentami pochodzącymi z rodzin o różnych warunkach materialnych, mających rodziców o różnym poziomie wykształcenia i statusie społeczno-zawodowym. Należy podkreślić, że najwięcej zwolenników wejścia Polski do NATO jest wśród osób deklarujących duże zainteresowanie polityką, badanych o poglądach prawicowych oraz wywodzących się z rodzin o wyższym statusie materialnym i społecznym.

Opinie badanych reprezentantów środowiska uczącej się młodzieży związane są również z ich ocenami dotyczącymi istnienia czynników mogących zagrażać niepodległości Polski.

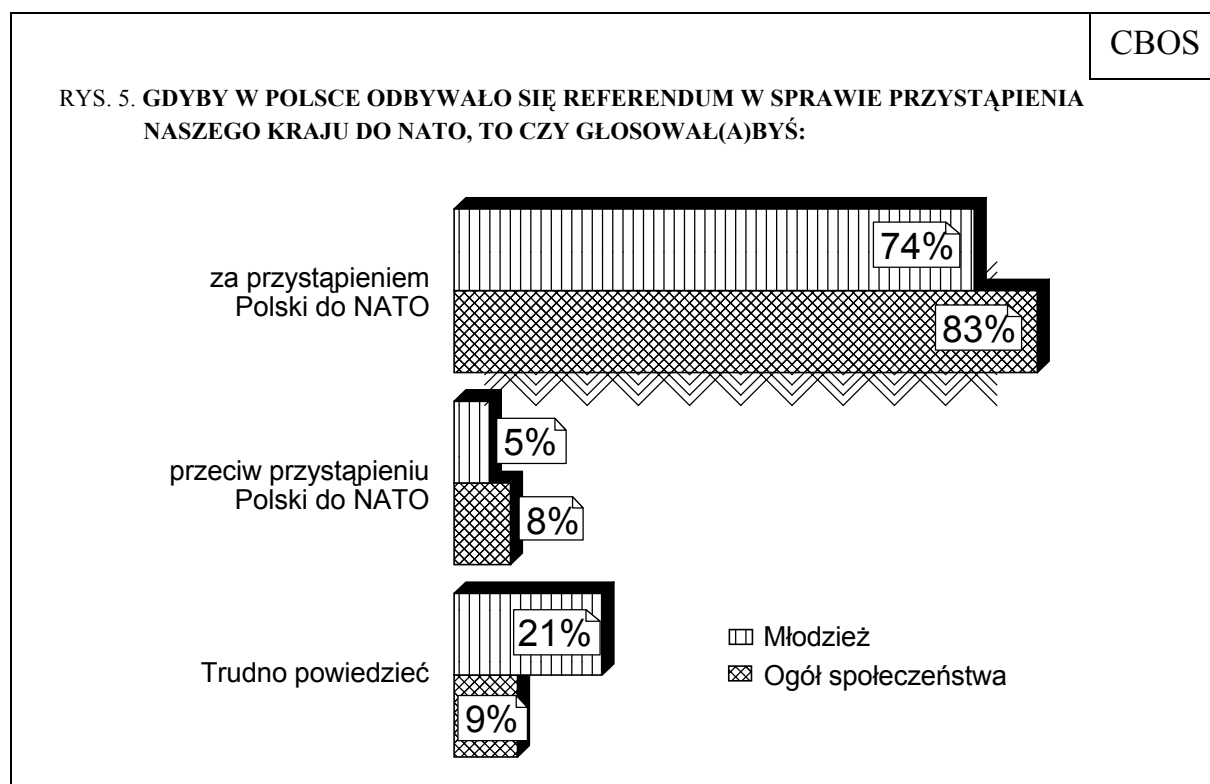
Tabela 1

w procentach

Jaka polityka jest, Twoim zdaniem, najkorzystniejsza dla zapewnienia bezpieczeństwa Polski?	Czy w chwili obecnej istnieje, czy też nie istnieje, zagrożenie dla niepodległości Polski?		
	Istnieje	Nie istnieje	Trudno powiedzieć
Niewchodzenie w sojusze wojskowe, pozostanie krajem neutralnym	15	12	15
Staranie się o przyjęcie do NATO	67	72	55
Dążenie do zawarcia sojuszu wojskowego z innymi krajami	5	4	4
Trudno powiedzieć	13	12	26

Opcja pronatowska jest również silnie skorelowana z zainteresowaniem badanych sprawą ubiegania się Polski o członkostwo w sojuszu. Zwolennikami przystąpienia naszego kraju do NATO jest zdecydowana większość (81%) deklarujących zainteresowanie tą sprawą wobec ponad jednej trzeciej (36%) tych, którzy się nią nie interesują.

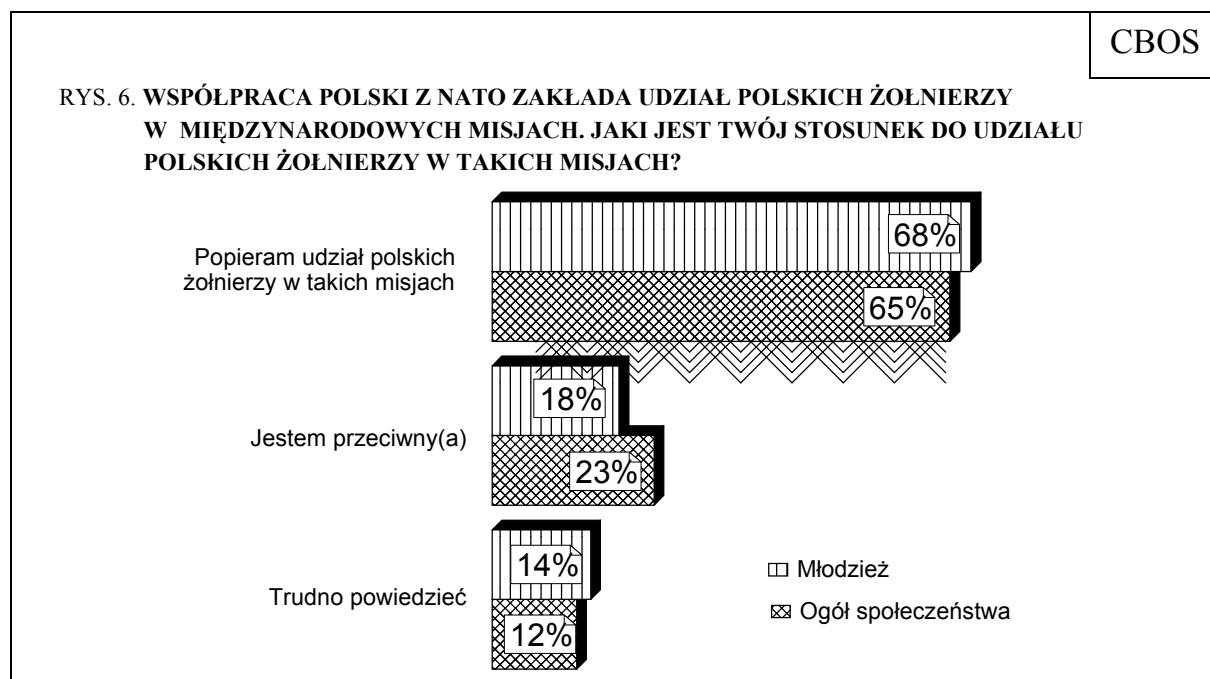
Czy młodzież byłaby skłonna poprzeć starania polityków o wejście Polski do NATO? Trzy czwarte (74%) młodych ludzi zadeklarowało swoje poparcie dla tej idei w ewentualnym referendum.

Opinie młodzieży są zbliżone do poglądów ogółu społeczeństwa, chociaż wśród młodych ludzi odsetek deklarujących głosowanie w ewentualnym referendum za wejściem Polski do NATO jest mniejszy - prawdopodobnie dlatego, że znacznie więcej osób nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat. Wśród analizowanych zmiennych socjodemograficznych największy wpływ na zróżnicowanie deklaracji badanych mają: stopień zainteresowania polityką, poglądy polityczne, płeć oraz wskaźniki stratyfikacji społecznej rodziny pochodzenia respondentów. Częściej zwolennikami przystąpienia do sojuszu są mężczyźni, uczniowie szkół średnich, pochodzący z rodzin o wyższym statusie, zainteresowani polityką, mający poglądy prawicowe.

Między deklaracjami dotyczącymi głosowania w ewentualnym referendum za wstąpieniem do NATO a opiniami o stopniu zainteresowania tym problemem istnieje silny związek. Za przystąpieniem Polski do NATO głosowałaby w ewentualnym referendum zdecydowana większość (89%) respondentów interesujących się sprawą członkostwa naszego kraju w Pakcie Północnoatlantyckim oraz prawie połowa (48%) tych, którzy deklarowali brak takiego zainteresowania.

Kolejnym wskaźnikiem postaw młodego pokolenia wobec NATO jest deklarowany stosunek do udziału polskich żołnierzy w misjach międzynarodowych, organizowanych pod jego egidą. Młodzież akceptuje ten udział w podobnym stopniu jak ogół społeczeństwa.

Spośród poddanych analizie zmiennych największy wpływ na poparcie badanych dla tej sprawy mają: stopień zainteresowania polityką, prawicowe poglądy, płeć i wyniki w nauce. Istnieje wyraźny związek między osobistym poparciem dla idei wstąpienia do sojuszu, wyrażającym się w deklaracjach głosowania w ewentualnym referendum za przystąpieniem do NATO, a akceptacją udziału polskich żołnierzy w misjach wojskowych Paktu Północnoatlantyckiego.

Tabela 2

w procentach

Gdyby w Polsce odbywało się referendum w sprawie przystąpienia Polski do NATO, to czy głosował(a)byś:	Jaki jest Twój stosunek do udziału polskich żołnierzy w misjach międzynarodowych?		
	Popieram	Jestem przeciw	Trudno powiedzieć
- za przystąpieniem do NATO	90	44	74
- przeciw przystąpieniu do NATO	1	20	5
Trudno powiedzieć	9	36	21

Z przedstawionych rezultatów sondaży wynika, że w sprawie wstąpienia naszego kraju do NATO stanowiska młodego pokolenia Polaków i ogółu społeczeństwa są zbliżone. Młodzież oceniając obecną sytuację Polski z punktu widzenia bezpieczeństwa zewnętrznego wykazuje mniejszy optymizm niż reprezentanci dorosłej części społeczeństwa, a mimo to zwolenników opcji pronatowskiej jest wśród młodych ludzi mniej. Być może jest to odzwierciedlenie mniejszego zainteresowania polityką, co powoduje, że wśród młodzieży znacznie więcej osób nie ma sprecyzowanych poglądów.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Polska ubiega się o członkostwo w NATO. Czy ty osobiście interesujesz się tą sprawą czy też nie? (%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	64	36	1272
Płeć			
Mężczyźni	72	28	753
Kobiety	53	47	514
Typ szkoły			
Liceum ogólnokształcące	74	26	234
Technikum	69	31	280
Liceum zawodowe	61	39	260
Zasadnicza szkoła zawodowa	59	41	494
Miejsce zamieszkania			
Wieś	63	37	336
Miasto do 20 tys.	67	33	295
od 21 do 100 tys.	68	32	343
101-500 tys.	52	48	121
501 tys. i więcej mieszk.	66	34	161
Ocena mater. warunków rodziny			
Złe	60	40	222
Średnie, przeciętne	65	35	609
Dość dobre	65	35	234
Dobre i b.dobre	66	34	198
Wykształcenie matki			
Podstawowe	69	31	302
Zasadnicze zawodowe	55	45	386
Średnie	67	33	297
Pomaturalne	67	33	172
Wyższe	76	24	103
Wykształcenie ojca			
Podstawowe	67	33	247
Zasadnicze zawodowe	62	38	530
Średnie	65	35	223
Pomaturalne	68	32	113
Wyższe	71	29	133
Grupa społ.-zaw. ojca - pracujący			
Kadra kier., inteligencja	73	27	97
Prac. umysł. niż. szczebla	70	30	79
Pracownicy fiz.- umysł.	68	32	78
Robotnicy wykwalifikowani	66	34	316
Robotnicy niewykwalifik.	57	43	81
Rolnicy	63	37	111
Prywatni przedsiębiorcy	60	40	63
Bierni zawodowo			
Renciści i emeryci	62	38	194
Bezrobotni	62	38	63
Gospodynie domowe i inni	52	48	48
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	59	41	85
Raz w tygodniu	65	35	695
Kilka razy w roku	65	35	269
W ogóle nie uczestniczy	63	37	207
Zainteresowanie polityką			
Duże	94	6	207
Średnie	73	27	657
Nikłe lub żadne	35	65	394
Za jakiego ucznia się uważasz?			
Dwójkowego lub trójkowego	60	40	593
Czwórkowego	67	33	576
Piątkowego lub szóstkowego	73	27	93
Poglądy polityczne			
Lewicowe	74	26	136
Centrowe	72	28	172
Prawicowe	84	16	284
Trudno powiedzieć	52	48	658

Tabela 2. Czy w chwili obecnej istnieje, czy też nie istnieje, zagrożenie dla niepodległości Polski?

(%)

	Istnieje	Nie istnieje	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	33	35	32	1275
Płeć				
Mężczyźni	36	36	28	756
Kobiety	29	33	38	514
Typ szkoły				
Liceum ogólnokształcące	41	33	26	234
Technikum	34	37	30	282
Liceum zawodowe	30	37	33	260
Zasadnicza szkoła zawodowa	31	34	35	495
Miejsce zamieszkania				
Wieś	33	30	38	337
Miasto do 20 tys.	39	34	27	295
od 21 do 100 tys.	30	38	32	344
101-500 tys.	30	37	34	122
501 tys.i więcej mieszk.	34	42	24	161
Ocena mater. warunków rodziny				
Złe	32	33	35	222
Średnie, przeciętne	35	33	31	609
Dość dobre	35	34	31	235
Dobre i b.dobre	26	43	31	200
Wykształcenie matki				
Podstawowe	36	30	34	303
Zasadnicze zawodowe	30	35	35	387
Średnie	35	37	28	297
Pomaturalne	33	38	28	172
Wyższe	32	38	30	103
Wykształcenie ojca				
Podstawowe	35	31	34	247
Zasadnicze zawodowe	32	34	35	532
Średnie	36	36	28	223
Pomaturalne	36	39	25	113
Wyższe	30	42	28	133
Grupa społ.-zaw. ojca - pracujący				
Kadra kier., inteligencja	31	42	27	97
Prac.umysł.niż.szczebła	37	34	29	79
Pracownicy fiz.- umysł.	29	38	32	78
Robotnicy wykwalifikowani	31	38	32	317
Robotnicy niewykwalifik.	32	36	32	81
Rolnicy	41	23	35	111
Prywatni przedsiębiorcy	25	52	23	64
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	30	37	33	195
Bezrobotni	30	24	46	63
Gospodynie domowe i inni	42	31	27	48
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	41	29	29	85
Raz w tygodniu	32	35	33	696
Kilka razy w roku	34	36	30	270
W ogóle nie uczestniczy	33	36	31	207
Zainteresowanie polityką				
Duże	44	35	21	207
Średnie	32	36	32	659
Nikłe lub żadne	29	32	38	394
Za jakiego ucznia się uważasz?				
Dwójkowego lub trójkowego	31	35	34	594
Czwórkowego	34	36	31	577
Piątkowego lub szóstkowego	44	25	31	93
Poglądy polityczne				
Lewicowe	37	41	22	136
Centrowe	35	35	30	172
Prawicowe	44	34	22	285
Trudno powiedzieć	28	34	38	659

Tabela 3. Jaka polityka jest, Twoim zdaniem, najkorzystniejsza dla zapewnienia bezpieczeństwa Polski? 1 - Niewchodzenie w sojusze wojskowe, pozostanie krajem neutralnym; 2 - Staranie się o przyjęcie do NATO; 3 - Dążenie do zawarcia sojuszu wojskowego z innymi krajami

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	65	5	17	1272
Płeć					
Mężczyźni	12	72	5	11	755
Kobiety	17	54	5	24	512
Typ szkoły					
Liceum ogólnokształcące	10	69	4	16	233
Technikum	12	73	2	12	282
Liceum zawodowe	15	63	4	17	260
Zasadnicza szkoła zawodowa	16	59	6	19	493
Miejsce zamieszkania					
Wieś	12	63	5	21	337
Miasto do 20 tys.	18	62	4	16	294
od 21 do 100 tys.	10	71	3	15	343
101-500 tys.	16	61	7	16	122
501 tys. i więcej mieszk.	18	63	7	12	161
Ocena mater. warunków rodziny					
Złe	14	61	8	18	222
Średnie, przeciętne	15	65	3	17	607
Dość dobre	15	65	6	14	234
Dobre i b.dobre	11	70	4	16	200
Wykształcenie matki					
Podstawowe	16	61	5	18	302
Zasadnicze zawodowe	15	59	5	21	386
Średnie	13	71	2	13	297
Pomaturalne	12	70	5	14	171
Wyższe	12	71	7	11	103
Wykształcenie ojca					
Podstawowe	12	65	5	18	246
Zasadnicze zawodowe	17	62	5	16	531
Średnie	12	64	5	19	222
Pomaturalne	9	76	4	11	113
Wyższe	13	71	4	13	133
Grupa społ.-zaw. ojca - pracujący					
Kadra kier., inteligencja	16	72	3	8	97
Prac. umysł. niż. szczebla	16	67	4	13	79
Pracownicy fiz. - umysł.	10	70	1	18	77
Robotnicy wykwalifikowani	15	65	6	15	316
Robotnicy niewykwalifik.	18	58	6	19	80
Rolnicy	11	66	5	18	111
Prywatni przedsiębiorcy	9	67	3	20	64
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	15	65	4	16	195
Bezrobotni	17	60	10	13	63
Gospodynie domowe i inni	17	54	2	27	48
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	19	60	4	18	85
Raz w tygodniu	13	65	5	18	694
Kilka razy w roku	13	70	3	14	270
W ogóle nie uczestniczy	17	62	6	15	206
Zainteresowanie polityką					
Duże	11	81	6	2	206
Średnie	11	71	5	12	658
Nikie lub żadne	21	46	3	30	394
Za jakiego ucznia się uważasz?					
Dwójkowego lub trójkowego	16	61	4	19	593
Czwórkowego	11	68	5	15	575
Piątkowego lub szóstkowego	15	67	5	13	93
Poglądy polityczne					
Lewicowe	10	71	10	10	136
Centrowe	12	71	6	12	171
Prawicowe	8	83	2	6	283
Trudno powiedzieć	18	54	5	23	659

Tabela 4. Gdyby w Polsce odbywało się referendum w sprawie przystąpienia naszego kraju do NATO, to czy głosował(a)byś: 1 - za przystąpieniem Polski do NATO; 2 - przeciw przystąpieniu Polski do NATO

			(%)	
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	74	5	21	1271
Płeć				
Meżczyźni	80	5	14	752
Kobiety	66	4	30	514
Typ szkoły				
Liceum ogólnokształcące	78	5	17	234
Technikum	79	4	16	281
Liceum zawodowe	75	3	22	260
Zasadnicza szkoła zawodowa	70	6	24	492
Miejsce zamieszkania				
Wieś	74	3	23	337
Miasto do 20 tys.	72	5	23	294
od 21 do 100 tys.	78	4	17	342
101-500 tys.	69	5	26	121
501 tys.i więcej mieszk.	73	10	17	161
Ocena mater. warunków rodziny				
Złe	69	4	27	222
Średnie, przeciętne	74	5	21	608
Dość dobre	77	6	17	234
Dobre i b.dobre	79	5	16	198
Wykształcenie matki				
Podstawowe	72	5	23	303
Zasadnicze zawodowe	72	4	24	385
Średnie	77	5	18	297
Pomaturalne	78	4	18	171
Wyższe	76	9	16	103
Wykształcenie ojca				
Podstawowe	75	3	22	247
Zasadnicze zawodowe	72	5	23	531
Średnie	76	6	19	221
Pomaturalne	78	4	18	113
Wyższe	78	5	17	133
Grupa społ.-zaw. ojca - pracujący				
Kadra kier., inteligencja	78	5	16	97
Prac.umysł.niż.szczebła	77	8	16	77
Pracownicy fiz.- umysł.	82	5	13	78
Robotnicy wykwalifikowani	73	4	23	317
Robotnicy niewykwalifik.	67	6	27	81
Rolnicy	80	1	19	111
Prywatni przedsiębiorcy	70	6	24	63
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	74	6	20	194
Bezrobotni	70	5	25	63
Gospodynie domowe i inni	67	2	31	48
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	65	4	32	85
Raz w tygodniu	76	4	20	695
Kilka razy w roku	78	3	19	269
W ogóle nie uczestniczy	66	11	23	207
Zainteresowanie polityką				
Duże	89	5	6	207
Średnie	79	5	16	657
Nikie lub żadne	59	5	36	394
Za jakiego ucznia się uważasz?				
Dwójkowego lub trójkowego	72	6	22	593
Czwórkowego	77	4	19	576
Piątkowego lub szóstkowego	77	1	22	93
Poglądy polityczne				
Lewicowe	79	8	13	136
Centrowe	81	3	16	170
Prawicowe	88	4	8	285
Trudno powiedzieć	66	5	29	659

Tabela 5. Współpraca Polski z NATO zakłada udział polskich żołnierzy w międzynarodowych misjach. Jaki jest Twój stosunek do udziału polskich żołnierzy w takich misjach? 1 - Popieram udział polskich żołnierzy w takich misjach; 2 - Jestem przeciwny(a)

			(%)	
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	68	18	15	1274
Płeć				
Mężczyźni	74	15	11	755
Kobiety	59	21	20	514
Typ szkoły				
Liceum ogólnokształcące	68	19	13	234
Technikum	72	15	13	281
Liceum zawodowe	67	17	16	260
Zasadnicza szkoła zawodowa	66	19	15	495
Miejsce zamieszkania				
Wieś	65	18	17	337
Miasto do 20 tys.	66	20	14	295
od 21 do 100 tys.	72	15	13	343
101-500 tys.	67	20	13	122
501 tys.i więcej mieszk.	68	17	16	161
Ocena mater. warunków rodziny				
Złe	63	23	14	222
Średnie, przeciętne	67	17	16	609
Dość dobre	71	15	14	235
Dobre i b.dobre	71	17	12	199
Wykształcenie matki				
Podstawowe	65	22	13	303
Zasadnicze zawodowe	66	18	17	387
Średnie	69	16	15	297
Pomaturalne	71	17	12	172
Wyższe	72	13	16	103
Wykształcenie ojca				
Podstawowe	68	19	13	247
Zasadnicze zawodowe	64	20	16	532
Średnie	71	15	13	223
Pomaturalne	73	12	14	113
Wyższe	70	15	15	133
Grupa społ.-zaw. ojca - pracujący				
Kadra kier., inteligencja	73	16	10	97
Prac.umysł.niż.szczebła	73	19	8	79
Pracownicy fiz.- umysł.	67	21	13	78
Robotnicy wykwalifikowani	69	15	16	317
Robotnicy niewykwalifik.	68	20	12	81
Rolnicy	57	24	19	111
Prywatni przedsiębiorcy	70	16	14	63
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	69	16	14	195
Bezrobotni	63	21	16	63
Gospodynie domowe i inni	71	15	15	48
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	56	19	25	85
Raz w tygodniu	70	17	14	696
Kilka razy w roku	72	17	11	270
W ogóle nie uczestniczy	59	23	18	207
Zainteresowanie polityką				
Duże	84	10	6	207
Średnie	74	17	9	659
Nikie lub żadne	48	24	28	394
Za jakiego ucznia się uważasz?				
Dwójkowego lub trójkowego	65	18	17	594
Czwórkowego	69	18	13	577
Piątkowego lub szóstkowego	78	11	11	93
Poglądy polityczne				
Lewicowe	71	17	13	136
Centrowe	70	17	13	172
Prawicowe	81	12	6	285
Trudno powiedzieć	61	21	19	659